

Bogračke Novine

Br. 217.

BEOGRAD, utorak 19. septembra 1916.

Izazi:

dnevno u jutro, ponedeljkom poslije podne.

Prodaje se:

Beograd i u krajevima za- posjetnutim od carsko i kraljevskih četa po cijeni od	6 h
Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni- Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od	8 h
Izvan ovog područja	12 h
Oglas po cijeniku.	K 3

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. 10. Telefon broj 67. — Uprava, primanje oglasa i preplate: Kneza Mihajla ul. broj 38. Telefon broj 25.

Godina II.

Vojska generala grofa Bothmera zaro- bila preko 4000 Rusa. — Uspješne borbe protiv Rumunja kod Hatszéga.

RATNI IZVJEŠTAJI.

Izvještaj austro-ugarskog
generalnog stožera.

K. B. Beč, 18. septembra.

Istočno bojište:

Front protiv Rumunjske: Jugo-istočno od Hatszéga (Hötzinga) nove uspješne borbe. Jučer je zaplijenjeno 7 rumunjskih topova i nekoliko mašinskih pušaka. Severo-istočno od Fogaraša a neprijatelj je bez borbe ušao u Köhalon (Reps).

Front konjičkog generala nadvoj-
vode Karla:

U Karpatima je neprijatelj napao na mnogim mjestima između tromedje, jugo-zapadno od Dorne-Vatre i Hryniawe. Švuda su ga savezne čete suzbile. Obostrano Lipnice Dolne jednim protivnapadom njemačkih četa, koje se tamno bore, povraćeni su skoro potpuno svim položajima, koje je neprijatelj prekucar bio zauzeo. Sjevero-istočno od pomenuog mjeseta pobjedosno su u krvavoj borbi otomanske čete, zajedno sa svojim saveznicima, odbile jake ruske napade. Vojska generala grofa Bothmera zarobila je 16 časnika i više od 4000 ljudi, a zaplijenila je 16 mašinskih pušaka.

Front maršala princa Leopolda
Bavarskog:

Kod vojske general-pukovnika pl. Böhm-Ermolia ponovio je neprijatelj jučer po podne svoje napade između Zborowa i Perepelinki. Neprijateljske su mase morale svuda uzmicati ispred uporne izdržljivosti braniočeva.

Vojska general-pukovnika pl. Tersztyanskog imala je samo da suzbije jedan slatki napad. Ostali pokušaji za napad ugušeni su još u začetku.

Talijansko bojište:

Jučer je ponovila talijanska 3. armija svoje napade protiv našeg cijelog fronta na visoravni Krasa. I ovoga četvrtoga dana borbe održali su durašni branici svoje položaje. Gde je neprijatelj upao u prve rovove, on je odatle protivnapadom izgnan. Ali na mnogim mjestima slijedili su se njegova nadiranja već u usrednjenoj vatru naše slavne artiljerije sa velikim gubitkima. Oprobani 87: pješadijski

puk imao je kod Lokvice značajnog udjela u uspješnoj obrani protiv neprijateljskih nasrtaja. U sjevernom dijelu visoravn krvavo su odbili dijelovi 39. pješadijskog puka napade talijanskih grenadira. Živahn topovska paljba između Vipave i predjela od Plave ne prestaje. Na frontu Fleimske doline ponavljani su uzaludni nasrtaji slabijih odjeljenja protiv naših položaja na Fassanskom sljemenu.

Jugo-istočno bojište:

Bez promjene.
Zamjenik glavara generalnog stožera pl. Höfer, podmarsal.

Dogadjaji na moru:

Noću između 17. i 18. ov. mj. ponovo je jedna eskadrila pomorskih letilica napadala koledvorsk postrojena u Mestre sa lakšim i teškim bombardama, postigavši više zgoditaka na koledvorsk zgradu. U prkos žestoke pucnjave vratile su se letilice nepovrijeđene.

Zapovjedništvo mornarice.

Izvještaj turskog glavnog stana:
K. B. Carigrad, 13. septembra.

Irakško bojište:

U okolini Nasira napali su Englezzi 9. sept. naš front sa boračkom snagom oko 5000 ljudi i sa nekoliko topova i mašinskih pušaka, ali su odbijeni i gonjeni, pretrpivši pri tome teške gubitke. Na istalom frontu nikakvih značajnih dogadjaja.

K. B. Carigrad, 14. septembra.

Na frontu Felahije uništili smo jedan dio neprijateljskih položaja. U večer 12. sept. našem prepadnom vatom stvorene su velike štete u neprijateljevom logoru i porušene su topničke osmatračnice. Rusi su u njihovom saopštenju izjavili, da su oni zaузeli mjesto Basra u Perziji. U tom se mjestu sada ne nalazi ni jedan ruski vojnik. Na ostalem frontu nema ništa značajnog.

K. B. Carigrad, 15. septembra.

Na frontu Nasirije suzbijeni su neprijateljevi pokutnici prodiranja, koje je bio preuzeo jakim snagama; neprijatelj je pretrpio velike gubitke. Mi smo zaplijenili veliku kolicinu oružja i drugog ratnog materijala. Na frontu Felahije izveli smo sretno prepade protiv neprijatelja. — Na kavkaškom bojištu traju na desnom krilu sukobi iz-

medju izvidničkim odjelenjima. Dobili smo mnoge zarobljenike. Na lijevom je krilu suzbijen jedan neprijateljev pokušaj za napad.

Dvije neprijateljske letilice, koje su se uzdigle sa dva glavna broda, a koje su se približile mjestu Gaze na obali Palestine, dospele su do preko Bires Sebaa, ali su našom vatrom protjerane. Sa drugih frontova nema nikakvih važnih vesti.

Na frontu naših četa u Galiciji bilo je sукобa izvidničkih odjelenja, koji su se završili u našu korist.

K. B. Carigrad, 16. septembra.

Kavkaško bojište:

Na desnom krilu uspjeo je naš pokušaj iznenadnog prepada. Na lijevom krilu odbisimo neprijateljske izvidničke predstraže nanjeviš im gubitke.

Egiptsko bojište:

Dvije neprijateljske letilice, iskorisnicavajući mjesecinu izbacise deset bombi na El Aris, ali nijesu prouzrokovali nikakvu štetu. Odbačeno je jedno neprijateljsko konjičko odjelenje, koje je pokušavalo da nadre istočno od Suez-a. Na ostalim dijelovima fronta nije bilo značajnijih dogadjaja.

Bitka u Dobrudži.

Uzalud Rusi i Rumunji pokušavaju da sprječe nadiranje svojih protivnika u Dobrudži, a ista sreća koja im je do-
pustila da izgube Tutrakan i Silistru

služi i sada kad ih je Mackensen natjecao na otvorenu poljsku bitku. Čovjek se sjeti prvoga početka svjetskoga rata kad čuje za slične odlučne sukobe, kao što se pominju u kratkom brojavanju njemačkoga cara i za sada još rijetkim izvještajima o pojedinostima bitke u Dobrudži. Već mnogo mjeseci ovaj je rat rovovski rat, sporo i mučno nadiranje, naporno borba oko djelomičnih uspjeha, koji zahtjevaju osim ulaganja cijelokupne ratničke snage još i vrhunac tehničke sposobnosti. U Dobrudži se ne vodi rovovska borba, ne kopaju se danima i noćima približnice i podzemni hodnici, jednom riječju ne služe se svim tim sredstvima pozicione vojne. Brzina njemačko-bugarskog nadiranja oborila je sve neprijateljske pretpostavke tako da Dobrudža predstavlja jedan od malog broja bojišta, gdje odluka pada još u otvorenoj poljskoj bitki. Ova je odluka pala u prvoj bici naroda, jer ovdje su se protiv Rusi, Rumunja i Srba borili Bugari, Nijemci i Turci. Šest naroda borilo se oko uspjeha, koji je zahvaljujući primjernoj hrabrosti i genijalnom vodstvu

bio na strani protivnika Rusije. Postaje sve jačnije, da je ovaj novi rat izazvan Rumunjskom u mnogo većoj mjeri rat Rusije, nego li rat bukareštaških bojila. Ovo uvjerenje u veliko vlasta u krugu sila sporazuma, pa se i javno iskazuje. Nadiranje Rumunja u Erdelj tako se smatra kao sporedno i čak što više žali, pošto se njime veliki dio novih savezničkih snaga skida sa glavnog bojišta, a ovo je za sile sporazuma Dobrudža. Tamo se u Parizu i Petrogradu očekuju velike odluke, tamo Rusija treba da prokrije sebi put za Sofiju i Carigrad, a odande treba da se izvojuje nasilni preobražaj Balkana u duhu sporazuma. Treba još prije zime, koja spriječava nagle ratne operacije za isto tako kratko vrijeme, srušiti i nanovo preobratiti sve ono, što je prije godinu dana otputovalo na Balkan i što je izvršeno za nekoliko mjeseci.

Na frontu naših četa u Galiciji bilo je sukoba izvidničkih odjelenja, koji su se završili u našu korist.

Institut "Berliner Zeitung am Mittag" imao je razgovor sa jednim uglednim bugarskim državnikom; razgovor je tekao ovako:

— Izazvalo je opšte čudjenje što je Silistra pala odinai neposredno poslije Tutrakan. Kako je bilo moguće, da se u tako kratkom roku uzastope osvoje dvije tvrdjave?

— Brzo zauzeće Silistre objašnjava se na taj način, što su protiv Silistre isle čete sasvim odvojeno od onih, koje su napadale na Tutrakan. Svakako, da je pad Tutrakanu kod rumunjskih četa u Silistri izazvao toliki strah, da su se one bez reda u bijeg i nepokušavajući da iskoriste odlični vojnički položaj Silistre za obranu. Izgleda mi, da je rumunjskom vojniku već od krv straha od bugarskih vojske, naročito od kada su se njih priključile nješke i turske čete.

— Jesu li već stigli prvi sprovođeni zabilježnik u Sofiju?

— Onomad su sprovedeni kroz sofijske ulice 1200 rumunjskih zarobljenika. Bugarska publike prema njima nije pokazivala zloradost ni mržnje već samo mirni prezir, kao da hoće sažaljivo da im da na znanje, da za bugarskog vojnika ni najmanje nije čast boriti se sa vojskom, koja je rukovodjena takvim duhom-korupcije. Samo je jedna primjedba pala prilikom sprovođenja tužnih Rumunja kroz Sofiju. Neko je rekao: „Prepričite nam, da će opet za osam dana doći u Sofiju. Sada ste u Sofiji, sad vam se ispunila želja.“

— Je li njemačko-tursko-bugarsko nastupanje konačno izlječilo Rusu od zabilježnika, kao da će se bugarski časnici, izbraženi u Rusiji, kolebiti da li da se bore protiv svojih ranijih drugova?

— Ova je legenda definitivno razbijena ovim ratom, u kojem se ruske čete bore rame u rame sa Rumunjima. Rusi počinju da uvidjuju, da su činili dvostruku lojerku. On pouzdano računaju na to, da će bugarski časnici, koji su ranije bili njihovi prijatelji, odmah spustiti oružje čim bi našli na ruske čete. Sada „Novoje Vremje“ mora da prizna, da se Bugari isto tako hrabro bore protiv samih Rusi, kao i protiv Rumunja. Sa dubokim bolom ovaj veliki ruski list utvrđuje, da dosada nije zarobljen ni jedan jedini Bugarin, pošto Bugari očvidno vole, da nošinu nego da dopadnu ruskoga rastva. Drugi je ruski pogrešni račun bila nada, da će ruski sestranske stranke u Bugarskoj u zadnjem času izazvati u zemlji preokret u korist Rusije. To samo pokazuje pogrešnu psihologiju, koja je već u više maha obmanula četvrti sporazum. Danas već ni jedan Bugarin, ne smije govoriti o ruskim simpatijama, da ne učini veleizdaju. Na protiv češko-bugarski narod jednodušno stoji na stranici saveza s središnjim vlastima. Pojedinačno

vede pomirenje pravaca u jezičnom ri-
tanju, što se bore. Ugodno je izne-
dila publiku u jednom posljednjem br-
du turskog tjednika pjesma „Tirk Jordi“

od njega, u kojemu odaže čestiju za staru davno zapuštenim ali ne zaboravljenim stazama. Njegovu se uplivu ima pre-
gledno zahvaliti, da se turki često prave
sada približivo zdravom srednjem putu,
pa izbjegavaju sve ekstreme. Tursko
pjesništvo treba nijovo većeg dana
obrazovanja, tlostičnog izraza, većeg
poznavanja realnosti stvari. Jedna pjes-
ma u posljednjem broju „Tirk Jordi“

uči nas da je napredak u tom području sigurno mogao. „Čarštanak“ je doduše
staro orientalno slika, gomilare sva-
kojkih krozot, ali areet izbitaju jačo
obrši likova. Nisu to više same riječi,
glasne, zvrije riječi bez sadržine, či-
jim se zvukom tako rađa opira orijen-
talno uho. A nije to ni čisto tendencio-
no pjesništvo, nego umjetnost za um-
jetnost, čisti porod bistro pjesničke
fantazije. Neki drže, da ova pjesma
začinju novu erohu u turskom pjesništvu.
Prama njoj prestaje svaka jezična pre-
pirka.

Ni zastunici starog pjesništva ni-
su bili dekoni u ranu dobu. Abdul Fak
Hamid, nester turskih pjesnika, podi-
gao je svoj glas, koji je važna sa stra-
hotoštovanjem slišan, a slavu dard-
nalskih bojeva. Ministarstvo nastave
pomočlo je izdanje njegovih starijih
domovinskih pjesama, za koje je pri-
jaši valija od Mosula Suleiman Nazif

svajanje prava nikako ne da ispravno održati. Na primjer novi turski jezik prezire oslanjanje na gipki stambulski dijalekat s njegovim bogatim glasnicima. Novi turski jezik bježi u samoču anadoljskog sela, pa hvata iz-usta uredjenika riječi, koje potiču iz pratalj-
skog doba, a koje su odavno zaboravljene, ili njuška po rječnicima azijskih turskih dijalekata i kopa tamo riječi, koje su tobož bile tursko-zajedničko dobro u doba, kada je Džimik Kan napušten strahom svijet pred tursko-tatarskim imenom. Takva vrsta novog jezika što onda nastaje, nije sigurno vrlo razumljiva narodu. Svi se tome jeziku prije čudi, nego da ga voli. Djeca u Školi uče na pamet pjesme i balade Zija Gegović i njegove škole, koje su napisane u tom jeziku. Djeca recitiraju pjesme Mehmed Emin bega, koje su pisane u pukom ritmu, a tako su daleko od orienta, kao Kazan i Orenburg od Meke. Ali ovi turski nijesu još otkrili taine, da padne u zaborav ton slatkih melodija velikih starih pjesnika, kajim se važi da služi. A jedna od glavnih pogrešaka turske literature bila je ta, da se je u ovom pitanju sasmi istrošila. Tu se radi o borbi dva jezika: glazbenog starog pjesničkog jezika, puna perzijskih i arabijanskih riječi i novo skovanog čistog prirodnog, turskog jezika, koji je nastao od rata s Italijom, a koji stresu sa sebe šarenim nakit stranim riječi i govoru tobož onako, kako narod govorii. Velimo tobož, jer se to pri-

svajanje i svoje fascinirajuće ženske liko-
ve, od kojih je posljednja objelodarjena u „Osmi. Lloyd“ „Princesa Gulmuš Sultan“. Ova vrlo marljiva spisateljica objelodarila je prije nekoliko mjeseci roman, koji obrađuje socialnu temu iz stambulskog života. U svom tuskulumu na prinevskom otoku Anticini neće ona pustiti ni ovog ljeta, da joj prodje bez djela. Ona nosve zasljužuju hvalu, koju joj je pjevalo u svom članku u „Osmanischer Lloyd“ potpredsjednik turske komore Husein Džahid beg, predbacujući muškim prevaraocima, što lutaju po bašti teorija i ne rade, kako ona radi. Naravno da oni, na koje je napao, ne će šutiti, a još maže, kad medju njima zbilja imade po koja ne baš neznačna stvarajuća sila. Na primjer vrlo se cijeni kaj interesantan i vazda privlačiv novelist Jakub Kadri beg, koji omije izvrsno slikati a prama osobama i stvarima vazda nadje prav razmazak. Njegove male ratne zgrade, što ih je štampano u „Taninu“, silno su se dopale. Ni Jakub Kadri beg ne može se ostresti nesretnog jezičnog ritanja.

Ali čini se, da se najviše vrati po glavi to jezično pitanje pjesniku i književniku Dželalu Šahir begu. Željeti je, da taj mill zastupnik osmanlijs

iskra simpatija za Rusiju isčezla je u času, kada se Rusija vezala sa bugarskim dušmanom — Rumunjskom, čije ćeće ne samo da su otele Bugarskoj Dobrudžu, već koje su za vrijeme kratke rumunjske invazije silovale hiljadama bugarskih žena. Naročito bugarski seljak nikada neće zaboraviti sramotu, koju je prilikom svoga prolaza Rumunji bacio na njegovu kuću i ognjište i njegovu svetinju. Jer porodični život kod Bugara isto je toliko čedan, koliko je pokvaren kod Rumunja.

„Da li se saznao još za neke značajne pojedinstvenosti o povlačenju rusko-rumunjskih četa poslije pada Tatraka?“

„Naročito je zadovoljstvo izazvalo u Sofiji jedan tragikomičan dogadjaj. Kad su njemačko-bgarske čete gonile rumunjske čete ka Dunavu, gdje su u masama našle grob u valovima, jedna od prvih žrtava bio je čovjek po imenu Besarabescu. To je bio zapovednik jednog rumunjskog zboru, koji se pri bježanju udario u Dunavu. Kolika je istorijska ironija, što se jedna od prvih žrtava u ovome ratu baš zove Besarabescu (Besarabjanin).“

„Ovdje je mnogo bilo govora o nekom krunskom savjetu u Bugarskoj, na kome je rješavano o objavi rata i o vidu iste. Ovdje nijesu dobro razumjeli zašto je do bugarske objave rata došlo srazmerno docnije nego li do turske. Koji su razlozi izazvali ovo odgovlačenje?“

„I ovđe valja stati na put jednoj bajki. Nije bilo ni jedne sjednice krunskog savjeta, a kamo li nekoliko njih, kao što se bio pronio glas. U stvari je Bugarska od prvoga momenta bila čvrsta rješena, da kazni omrznutog rumunjskog dušmanina i da od njega povrati oteto zemljište. Valja znati, da je bugarska vlast bila tačno obavijestena o rumunjskim namjerama. Oko petnaest dana prije rumunjske objave rata izšla je pred ministra predsjednika Radoslavova jedna deputacija Dobrudžanaca, koja ga je izvijestila, da se u Rumunjskoj vrše velike pripreme za rat, a da ga dobrudžanski Bugari preključuju, da pristupi oslobodjenju njihove domovine od Rumunja. Oni su ga uvjerili, da besuslovno može računati na vjernost svim Bugara u Dobrudži. U svome odgovoru ovoj deputaciji Radoslavov je rekao, da su mu poznati dogadjaji u Rumunjskoj i da se članovi deputacije mogu vratiti s uvjerenjem, da je kucnuo čas odmazde, i da će u najkraćem roku doći do oslobođenja od rumunjskog jarma. Ministar predsjednik Radoslavov već je otvoreno izjavio, da je razlog za formalno odlaganje objave rata bio jedino strateške prirode. Činjenice su dokazale tačnost ovog tvrdjenja, a juriš na Tatrak i zauzeće Silištre su dokazali kako je pametno Bugarska postupala. Da su bili u pitanju samo politički razlozi, Bugarska bi objavila rat još prije Turske. Jer narod, vlast i kralj bili su čvrsto rješeni, da se osvete za sramotu 1913. god. Sada je za Rumunjsku kucnuo sudjeni čas, dobrudžanski Bugari ushićeni pozdravljaju naše čete, a svaki Bugarin pod Rumunjskom potajno je naš saveznik. Rumunjski izdajnici privezače se za sramni stub, gdje im je i mjesto zbog njihove nečuvane dvojnosti i podlosti, koje nema primjera u istoriji.“

Rat sa Rumunjskom.

Letački napad u Dobrudži.

K. B. Berlin, 18. septembra.

Wolffov ured javlja: 16. ov. mj. njemačko pomorske letilice uspiješno napade željeznička postrojenja i neprijateljske kolone u severnom Dobrudži. Kod Tuzle bacene su bombe na jednu neprijateljsku pomorsku letilištu eskadru, koja je bila izletila na more. Pogodjena je jedna letilica. Naši letaci vratiše se nepovrijedjeni.

MALI PODLISTAR.

Izložba rafnih slika u Zagrebu.

U Zagrebu će se 4. oktobra svečano otvoriti izložba rafnih slika, koja stoji pod najvišim pokroviteljstvom Njegove c. i k. Visosti nadvojvode Leopolda Salvatora. Nadvojvoda Leopold Salvator je obećao, da će uspjeti izložbu lično otvoriti. Za vrijeme njegovog prisustva u Zagrebu biće priredjene velike svečanosti; poznato nam je o jednom doručku kod bana, a u večer je u zemaljskom pozorištu biti svečana prestava. Poznati hrvatski umjetnički povjesničar profesor Kršnja vi već je u Beču primio tri stotine slika i skulptura, koje je državljano stavio na raspoređenje rafni ured na štampu. Od hrvatskih umjetnika učestvovali čuveni vajar profesor Robert Frangeš i popularni slikar profesor Oton Iveković, koji su se odobrenjem rafnog stana za štampu dočekali slike. Tako isto stavili su u izgled svoj dolazak general-major Hoen, zapovednik rafnog stana za štampu i topnički nadzirnik John, upravnik rafnog muzeja.

Borbe na zupadu.

Francuski izvještaj.

K. B. Paris, 17. septembra.

Tri sata poslijepodne: Izuzev dosta žive topničke borbe na frontu Somme i u oblastima Berny i Vermandovillers u toku noći nije bilo značajnijih dogadjaja.

Borbe u vazduhu: Juče je nad francuskim redovima oborenja jedna neprijateljska letilica u blizini Biaches, a druga jedna kod Belloya. Utvrđeno je, da je letilica, koju je narednik Lenoir udario iz mašinske puške severno od Douaumonta palila na zemlju i skrhalo se. Isto se tako potvrđuje, da je 15. ov. narednik Promé između Brie i Ennemina oborio svoju desetu neprijateljsku letilicu. Noću u oči 16. bacile su dvije neprijateljske letilice 15 granata na željezničku stanicu Haßheimu. Noću u oči 17. izbacene su 32 granate na željezničku stanicu Abancourt, a 72 na stanicu Roisel, Epehy i Athis na pruzi St. Quentin-Ham.

11 sati u večer: Sjeverno od Somme naše je topmišto u toku dana snažno tuklo njemačke položaje. Južno od Somme naše su čete oko tri sata po podne na raznim mjestima pošle na napad i odnijele važne uspjehe. Sjajnim napadom potpuno su uzeta sela Vermandovillers i Berny, od kojih smo držali samo dijelove.

Kod nekoliko grupa kuća neprijatelj još daje otpora. Palo nam je šaka poslije ogorčene borbe cjelokupno zemljište Vermandovillers i Deniecourt s jedne i Deniecourt i Bernya s druge strane; ovo je zemljište bilo branjeno sa nekoliko sistema rovova, i u opštej utvrđeno. Kod Deniecourt još se vodi borba. Njemački protunapadi kod Bernya i skrhalo su se u našoj topničkoj vatri i zadali su Nijemcima teški gubitaka. Dosad je izbrojeno 700 neranjenih zarobljenika, od kojih 15 časnika. Na ostalom dijelu fronta uobičajena topnička borba.

Engleski izvještaj.

K. B. London, 17. septembra.

Sinoć smo proširili svoje tekovine u oblasti Courcellette na frontu od 1000 jardi. U blizini Thiepvala zauzesmo neprijateljsko utvrđenje poznato pod imenom „Dunavski rov“, i to na frontu od jedne milje. Neprijatelj je ostavio bezbroj pušaka i mnogo opreme. Zauzeli smo i jedno utvrđenje kod majstra Muquet. Broj zarobljenika raste.

Borbe u Mađarskoj.

Francuski izvještaj.

K. B. Paris, 17. septembra.

Solunski front. Na dojranskom frontu je za vrijeme borbi 13. septembra palo od naših ručnih granata 150 Nijemaca. Naše mašinske puške manjeli su neprijatelju teške gubitke za vrijeme njegova protiv napada.

Princ Gjorgje na bojištu.

K. B. Milano, 18. septembra.

Ovdasjni listovi saznavaju iz Janjine, da se tamo očekuje princ Gjorgje, koji odlaže na bojište.

Talijani u Patrasu.

K. B. Milano, 18. septembra.

„Sekolo“ javlja iz Atene: „Eti“ saznavaju iz Janjine, da su Talijani posjeli Patras.

Sile sporazuma i Skandinavija.

Nota Švedskoj.

K. B. Stockholm, 18. avgusta.

Svi listovi živo diskutuju o noti sile sporazuma Švedskoj. Listovi u ovom aktu vide pokušaj, da se na Švedsku vladu izvrši pritisak s obzirom na pravo jačega. Organi ljevice napominju, da se ne valja prekomjerno uzbudjivati i da je Švedska vlast izvela gotost, da produži pregovore.

Ovdasjni odbor „Zita doma“ i ured za opštu ratnuku priređuju ovu izložbu u svečanoj dvorani hrvatske narodne knjižnice. Niže nam potrebno ni pomenuti, da je već sada u krugovima stanovništva hrvatske države izvelo veliko interesovanje sa ovu izložbu.

Analfabetički tečaj za muslimansko ženskinje u Bosni. Poznato je kako je velik analfabetizam među muslimanskim ženskinjem i kako je radi postojjećih prilika teško širiti među njima pismenos. Zato tijem radosnije valja pozdraviti ožbiljan rad na tome polju. Tako je ovih dana dovršen velikim uspjehom analfabetski večernji tečaj za muslimare, što ga je držala veleprivredna jedna učiteljica na muslimanskoj dječjoj školi gospodja Milka Bergantova. Gospodja Bergantova učila je novom „Početnicom“ Dobržanskoga, koja se pokaza, vanredno praktičnom tako, te su učenice već deseti dan dovršile pismena i znale čitati. Jedna učenica, Fatima Jamakosmanović, svršila je već za sedam dana, te je osmisli da pisala svome rođaku na bojištu. Očekivati je da ovaj početi rad ne će zastati, nego da će se t dalje nastaviti.

Bitka na Sommi u bioskopu. Londonski dopisnik Švedskog „Aftonbladet“ piše, da je onomad u Londonu prvi put prikazan jedan veliki film, u kojem se prikazuju izvjesne epizode iz strašne bitke, koje evo već toliko bjesno na Sommi, priještu najnovije francusko-ngleške ofensive. Kako veli ovaj neutralni dopisnik, ovaj se snimak znatno razlikuje od mnogih ranijih engleskih ratnih filmova, koji su snimljeni negdje u „debeloj pozadini“, a kojima je bio cilj da mlade ljudi oduseve za stupanje u vojsku, dok još nije bila uvedena opšta vojna obaveza. Naime dopisnik uvjerava da se na ovom snimku na prvi pogled vidi da je on vjeran i istinit snimak pravih ratnih operacija, neki put i suviše vjeran u svojoj strahoti... Ovim filmom neće biti oduševljene majke, žene i sestre engleskih ratnika. Vidi se nedogledna ravnica, na kojoj sem nekih žalosnih ostataka od kuća i drveća, vidite samo rovove, ljeveke od granata i žičane prepreke. Vidi se strahovito bombardovanje njemačkih rovova, nad kojima vise čitavi oblaci dima od šrapnelyih eksplozija. Vide se engleski džinovski topovi na poslu, zarobljenički sprovođe, poljske bol-

Zabrinutost u Norveškoj.

K. B. Christianija, 18. septembra.

„Morgen Bladet“ piše o noti sile sporazuma odnosno povećanja engleske brojke nad Norveškom i veli, da se može očekivati, da će engleski pritisak na skandinavske države od sada biti sve jači i jači.

Rat na moru i pod morem.

Gubici engleskih trgovачkih brodova.

K. B. London, 17. septembra.

Prema vijestima Reuterovog ureda iznosila je u prvoj četvrti ove godine potpuna tonaga Engleske 21.274.000 tona od čega je izgubljeno 341.000 tona i to ratom 250.000 tona.

Gubici Holandije se označuju sa 2.29, Norveške 1.51 a Njemačke 0.11 postotka. U razmjeru sa moćnom britanskom mornaricom ovi su gubici Engleske neznačili.

Bilans podmornica za avgust.

K. B. Beč, 17. septembra.

U avgustu mjesecu potopile su podmornice srednjih vlasti i mine 126 trgovackih brodova od ukupno 170.779 tona zapremine, zatim 35 neutralnih trgovackih brodova od ukupne zapremine od 38.568 tona, a zbog prenošenja ratne kontrabande za neprijateljske sile.

Španjska žrtva.

K. B. Paris, 17. septembra.

„Tempo“ javlja iz Madrida: Jedna njemačka podmornica potopila je španjski parobrod „Luiz Vives“ (2160 tona).

Rat podmornica.

Spašena momčad „Antwerpena“.

K. B. Rotterdam, 17. Septembra.

„Neue Rotterdamsche Courant“ javlja, da je spašena posada potopljenog holandskog parobroda „Antwerpen“.

Rat podmornica.

Spašena momčad „Antwerpena“.

K. B. Rotterdam, 17. Septembra.

„Neue Rotterdamsche Courant“ javlja, da je spašena posada potopljenog holandskog parobroda „Antwerpen“.

„Antwerpen“ je bio sasme novi brod, koji je prvi puta plavio. Brod je u odzivni osiguran za tovar na četiri milijuna, a u Engleskoj na dva i po milijuna.

Letački napad na ratne brodove.

K. B. Berlin, 18. septembra.

„Wolffov“ ured javlja: U podne 17. o. m. njemačke pomorske letilice blizu flandrijske obale izdano zaslužno bombardiranje neprijateljske pomorske jedinice. Na njemu brodu za letilice nepotoplito je utvrđen jedan pogodak, puščanom vatrom, je jedan neprijateljski letać natjeran da se spusti na holandskom zemljištu.

Grad i okolica.

Zaražne bolesti u Srbiji.

Njihovo uspešno suzbijanje.

Ako se hoće pravilno da sudi o onim rezultatima, koji su na zdravstvenom polju u Srbiji postignuti u toku od malo mjeseci, onda treba imati u vidu prilike, koje su vladale u zemlji prije okupacije. Pri ruci su nam pouzdana data, pomoći kojih možemo da opisemo te žalosne prilike.

Kao što je poznato, vladale su u Srbiji razne zaraze. U nejzinom sjevernom dijelu bjesnio je pjevac i kada su se bolnice dotičnih krajeva prepunile bolesnicima, morao je se veliki dio istih da uputi u bolnice u unutrašnjosti. Od potrebnih profilaktičkih mjeri nije bilo ni govor, te su tako sve veći slojevi stanovništva podlegali toj bolesti u toliko više, što su bolesnici po više dana bili u tijesnom dodiru sa svojim srodnicima i ukućanima. Cijela zemlja bila je jedna ogromna grozna bolnica. Sto bolnice nije moglo da odgovara nastavšoj potrebi, sa svim je pojmljivo u jednoj zemlji, u kojoj i da vrijeme mira u zdravstvenom pogledu mnogo štoša nije bilo na svome mjestu. Ne samo da je bila oskudica u sanitetskom materijalu, već i lječnicima, od kojih je jedna trećina podlegla zarazi. Bilo je bolnica, u kojima je svekoliko bolničarsko osoblje, koje boarlovalo, koje pomrlo, kad je zaraza

bitka u „brisanom prostoru“. Među prvima jedan časnik, ali on ne stigne ni da se ispisne preko grudobrana. Dohvat ga kuršum, on širi ruke, zine i sruši se poleđinske natrag. Kolika je cinična savršenost moderne tehnikе. Ona omogućava da londonski čifta, poslije dobrog ručka, a u očekivanju večernjeg piva, komotonu izvaljen u svojoj fotelji, može svojim očima da gleda sm

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

NESTALI I KORESPONDENCIJA

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

ZIKI RĂAFALOVICU, Zeneva. Poslajte 118-60 K. primila sam. Hvala. Pozdravite Boru, mi smo dobro. Dobrila Gligorjević, Beograd, Ohridska 11. 13596-8

G-dji LUJKI KLIDIS, Rue de Hesse 12, Zeneva. Draga moja gdje Lujko. Novac poslat od Miloša preko Wiener Bank-Vereina u 766 Kr. i od g. Laže Lazarevića u Kr. 966 primila sam, hvala na zauzimanju, još vas lijepo molim izvjestite moga Milosa i Andru da smo u Smederevu svi, i da smo zdravi a i njegova sestra u Beogradu. Sve vaše mnogo pozdravlja, vas mala Lujka ljubi i vole vaša Stevka M. Božanović, Smederevo. 13593-8

SRPSKOM CRVENOM KRSTU, Zeneva. Odgovor na dopisnicu od 28.VII. za g. Milana Miletića. Žena sa djecom i ja zdravi smo. Oni u Čačku, a ja u vinogradu sa Tinom. Novac šaljem kad god zatraži. Javim i o Stojanu gdje je i kako je? O njemu nemam nikakva izvještaja. Pozdravlje. Tvoja mati Stanislava Miletić, Topčidersko Brdo, Villa Rozić. 13592-8

G. Djordju P. Radojloviću, Ženeva. Molim te, zemljače, poradi da Crveni Krst i meni pošle neku sumu, kad je šalje i drugima bolje stanja; nisam primio od 1. oktobra 1915., a imao sam u kući i bolesti i smrti. Učini po Spasiteljevoj: pomegnu bližnjem. Zahvaljuje i pozdravlja, Milan S. Ubavkić, Nemajna ul. 23, Beograd. 13600-8

SRPSKOM CRVENOM KRSTU, Zeneva. Za Svetolika Jovanovića, Siška, sekretara Ministar-Pravde. Novac koji si mi poslao u krunama 299-20 primio sam preko Wiener Bank-Vereina, veliko ti hvala, i ujedno te molim da me i u buduće imas u vidu. Lijepo molim, kako-tebe, tko i Srpski Crveni Krst, da se raspita za moga sina Jovana Djer. Jovanovića, djaka-regruta, dječke čete, koji je mjeseca oktobra otišao sa istom iz Pristine, i od tog vremena o njemu ne doznao ništa, te sam u velikoj brizi za njim. Mi smo svi zdrav i smo u Beogradu. Mnogo te pozdravlju svi moji, tvoj brat Djerman Jovanović, Braće Nedića br. 14. 13599-8

Gospodinu TADICU, Pension Regina, Zeneva. Primio kartu od devetog juna. Regenović umro. Obe pošiljke isporučene. Očekujem za sebe drugu veću pošiljku na adresu moje žene Kose. Pozdrav i pošljivanje Djoka Djordjević, Zorina ul. 71. 13597-8

SRPSKOM CRVENOM KRSTU, Zeneva. Molim da me izvjestite o mojem mužu Alemiju Jovanoviću, narednik profijant kolone, X. puka, II. poziva, šumadijske divizije, traži ga žena Angelina Jovanović, Molerova ulica 19. Ja sam živa i zdrava. Peograd. 13595-8

Gospodinu MILISAVU SIMIĆU, pod-puk. Genf. Izvještavam Milisava da sam primila preko „Expositur Wiener Bank-Verein“ 458 kruna. Sto si mi ostavio u Rekovac od gazdare sam postradala s noveom. Javljaj se često. Pozdrav Tanka Simić, Molerova ulica 19. 13593-8

JOVANU PREMOVICU, Zeneva. Molim te da stvari moje bratu pukovniku Miloruđu Ristiću, da sam sa mojima živ. i zdrav u Smederevo, gde bedno živimo i neka mi odmah novac pošalje. Pozdrav Vasa Ristić iz Smedereva. 13593-8

Gospodin DANICI Dr. JEŠE M. ŽUJEVIĆA, lječara, Zeneva, Hotel de l'Amilles. 118-48 kruna, koje ste poslali preko vaše prija Kaje za majku, primila je, na čemu vam svi blagodarimo. Mi smo svi ovdvi u vašoj kući, stanujemo dole, a gore je zauzeto, kuće su nepovredjene, a stvari oštećene. Pozdrav vama svima od svijet nas. Vaša kuma Danica M. Petrović, Kralj Milana ulica 92. 13601-8

ZORICHER BUREAU FOR AUFSUCHUNG FERMISSTER. Izvještavam Petra Simića, obveznika dunavske divizije, telegrafskog odjeljenja, I. poziva, koji se preko vas javio No. R. VIII. S. 300 da nas je njegova karta veoma obradovala. Dostavite mu da smo svi kod kuće, da je Cana došla iz Milrovice u Kruševac, u januaru, a u Kolare u martu, i da ga mnogo svi pozdravljamo. Neka se on raspita za pašenoga Mladenom i neka nas odmah preko vas izvesti, a takođe i za Peru Konstantinovića iz sela Landola. Una-prijed zahvaljuje Bureau-u na usluzi i dobroti Milentija Stefanović, iz Kolara, okrug smederevski. 13591-8

CROIX ROUGE SERBE, Zeneva. Molim se Bureau da izvesti Milana Miljkovića i Milana Pavlovića, obvez. 4. poljske bojnici, dunavske divizije I. poziva, da smo nijehove karte primili, koja nas je obradovala, da su živi i zdravi, i da smo i mi kod kuće svi živi i zdravi, sem Živorada i Dragomira koji su zarobljeni. Kosta i Ljubomir ne javljaju se. Obojica su iz sela Suvodola kod Smedereva. Cveta Pavlović i Vasilija Miljković iz sela Suvodola kod Smedereva. 13591-8

DRAGOLJUBU P. RADOJLOVICU, Zeneva. Javi čiki ču ja tečka primila od Gaje 136 a od Zike 432 krune. Mi smo obe zdrave, a tako i g-dja Dana. Čiki tečka preporučuje i moli ga, da čuva zdravljie i da joj se često javlja preko tebe. Tvoje pismo od 10. avg. primila sam, a tako i 808 kruna. Lijepo hvala. Dada je još uvjek u postelji, ali se ne opaža gore stanje. Marica sa djecom i Šelisaveta, zdravi su, a tako isto i seka sa djecom u Sinoševiću. Molim te čuvaj se da mi budeš zdrav. Sređeno pozdravlje tebi i svima našima. Draga Radojlović, ulica Kraljice Natalije, 14. 13592-8

CROIX ROUGE SERBE, Genf. Molim izvjestite me za moga muža Desimira Miljkovića, vojnika II. čete, III. bat. X. puka, III. poz., da li je živ i zdrav, i neka mi se javi. Mi smo svi zdravi kod kuće. Izvještaj molim da se pošalje na adresu: Miloš Ačimović, Sedam Kuća, Beograd. Blagodarna Kata Miljković, Vinča. 13583-8

CROIX ROUGE SERBE, Zeneva. Molim vas izvjestite moga muža Bosioka Gruića, poručnika 18. puka, da sam sa djecom zdrava kod oca u Milanovcu, kao i da sam njegove dvije ranije karte primila. Ako je moguće neka se javi preko ovog lista, i neka mi novaca pošalje. Spoznajem Ljubica Gruić, Gornji Milanovac. 13587-8

MILUTINU JOVAČOVICU, saraču, Zeneva. Molim vas lijepo, ako znate što o momu mužu Hadži-Nikolajeviću, fotografu iz Smedereva, a radio je u Palanci dok Palanca nije evakuisana. Od kako je otisao nije se nikako javio. Ako ste ma šta čuli o njemu izvjestite me preko ove adresе: Dani Hadži-Nikolajević, fotograf, Palanca smederevska, na kojoj će vam biti blagodarna. 13495-8

Raši Milenkoviću, Avenue du Mail 4. Zeneva. Mi smo svi zdravi, moja je i majkina želja da pored trgovackih nauka učiš i prava i da školu nikako ne napuštaš i da ne ideš u drugu varoš, već da u Ženevi produžiš školu. Novac potraži od gg. Jaroslava i Ignata. Javljaj se češće. Mnogo te ljubi twoja majka i otac. Ješa Milenković, Mladenovac. 13526-8

Gosp. Dragoljubu Radojloviću, Ženeva. Poštov. gosp. Budite tako dobri pa ispošljite ovaj oglas za Miku Radojlovića u Marselj: Dragi Miku! Pismo tvoje od 28.VIII. mnogo nas je obradovalo, jer to je prvi glas od vas da ste svi živi i zdravi — hvala Bogu! Milorad i Dragi javi, da smo u našoj kući svi živi i zdravi i da radim sa radnjom. Bosa i Miša već su porasli i slušaju. Tetka Saja sa svojima zdravim, Mara sa djecom dobro i potrebuje novac. Tetka Persa zdrava. Izvjesti nas češće za Draču i Milorada. Izvjesti nas za Gegu Marinog. Sve naše tamo mnogo od nas sviju pozdravi a tebe ljubi sestra Zorka M. Despotović, trg, Šabac. Kamička 61. 13512-8

Miši S. Alkalaju, Solun. Kao što sam te i ranije izvještala, ja se nalazim sa djecom u Beogradu u potpunom zdravlju. Samnom je mama koja mi mnogo dobra čini. Djeca ti ruke ljube i željna su svog tate. I ako sam još pri novcu, ači je u mogućnosti, pošli mi preko Wiener-Bank-Verein nešto novaca. Čestitam ti novi godini i blagdane. Limbi te tvoja Lenka Alkalay, Jovanovac ul. 44. 13539-8

Société Serbe de la croix Rouge, Geneve. — Molim vas obavijestite me o sljedećim jesu li živi i zdravi: Nikodim Lazović i Radoje Milosavljević iz Košutnje, vojnici 2. čete, 4. bataljon, dopunske puka Šumadijske divizije 2. poziva. Cedomir Damjanović, Košutnica, Kreis Gor. Milanovac. A 702-8

G. Jovi Kosovljaniću, Geneve, Rue 31, Decembre 71. — Dragi Jovo, javljaj tebi, a to isto javi Marku i Danu, da sam zdrav i da za mene ne brinite. Kartu i pismo dobio sam, Golubovića zdrava, Vukšavu, Marku, Danu mnogo pozdravi. Djoko Djordjević. A 699-8

Croix Rouge Serbe, Genf. — Zahvaljujem vam na izvještaju za moga muža Milana P. Miloradovića, obučara iz Užica, obveznik zanatljičke čete, drinske divizije. Molim vas izvjestite njega, da sam ja sa djecom zdravo. Neka me Milan izvesti za brata Petra i kuma Savu. Mileva M. Miloradović. A 696-8

Molim Srpski Crveni Krst, da me izvjesti za moga muža Živana (Žicu) Todorovića, poštujući pri štabu Drinske divizije. II. poziva, jeli zdrav i da mi se javi. Leposava Todorović. Stara Crkvena ul. 52, Beograd. 13540-8

Izvještajnom odsjeku zanatljičkom, Ženeva. — Za Tošu Anastasijevića, mačničista drž. štampartije. Dragi Tošo, Tvoju kartu primili, koja nas je mnogo obradovala. Da sam zdrava, mama bila je dolesna, sad je bolje. Novac za sad nemoj slati, od g. Neradžića primila sam. Mnogo pozdrava od mame i tvoje Marije Anastasijević, Požarevačka ul. 51, Beograd. 13517-8

CROIX ROUGE SERBE, Ženeva. Molim se Bureau da izvesti Milana Miljkovića i Milana Pavlovića, obvez. 4. poljske bojnici, dunavske divizije I. poziva, koji se preko vas javio. Mi smo svi ovdje u sredini, a neko je izvještaj, a neko je neko. Molim vas izvještite da smo svi živi i zdravi, i da neka mi odmah novac pošalje. Pozdrav Vasa Ristić iz Smedereva. 13593-8

Gospodin DANICI Dr. JEŠE M. ŽUJEVIĆA, lječara, Ženeva, Hotel de l'Amilles. 118-48 kruna, koje ste poslali preko vaše prija Kaje za majku, primila je, na čemu vam svi blagodarimo. Mi smo svi ovdje u sredini, a neko je izvještaj, a neko je neko. Molim vas izvještite da smo svi živi i zdravi, i da neka mi odmah novac pošalje. Pozdrav Vasa Ristić iz Smedereva. 13593-8

CROIX ROUGE SERBE, Ženeva. Molim se Bureau da izvesti Milana Miljkovića i Milana Pavlovića, obvez. 4. poljske bojnici, dunavske divizije I. poziva, koji se preko vas javio. Mi smo svi ovdje u sredini, a neko je izvještaj, a neko je neko. Molim vas izvještite da smo svi živi i zdravi, i da neka mi odmah novac pošalje. Pozdrav Vasa Ristić iz Smedereva. 13593-8

CROIX ROUGE SERBE, Ženeva. Molim se Bureau da izvesti Milana Miljkovića i Milana Pavlovića, obvez. 4. poljske bojnici, dunavske divizije I. poziva, koji se preko vas javio. Mi smo svi ovdje u sredini, a neko je izvještaj, a neko je neko. Molim vas izvještite da smo svi živi i zdravi, i da neka mi odmah novac pošalje. Pozdrav Vasa Ristić iz Smedereva. 13593-8

CROIX ROUGE SERBE, Ženeva. Molim se Bureau da izvesti Milana Miljkovića i Milana Pavlovića, obvez. 4. poljske bojnici, dunavske divizije I. poziva, koji se preko vas javio. Mi smo svi ovdje u sredini, a neko je izvještaj, a neko je neko. Molim vas izvještite da smo svi živi i zdravi, i da neka mi odmah novac pošalje. Pozdrav Vasa Ristić iz Smedereva. 13593-8

CROIX ROUGE SERBE, Ženeva. Molim se Bureau da izvesti Milana Miljkovića i Milana Pavlovića, obvez. 4. poljske bojnici, dunavske divizije I. poziva, koji se preko vas javio. Mi smo svi ovdje u sredini, a neko je izvještaj, a neko je neko. Molim vas izvještite da smo svi živi i zdravi, i da neka mi odmah novac pošalje. Pozdrav Vasa Ristić iz Smedereva. 13593-8

CROIX ROUGE SERBE, Ženeva. Molim se Bureau da izvesti Milana Miljkovića i Milana Pavlovića, obvez. 4. poljske bojnici, dunavske divizije I. poziva, koji se preko vas javio. Mi smo svi ovdje u sredini, a neko je izvještaj, a neko je neko. Molim vas izvještite da smo svi živi i zdravi, i da neka mi odmah novac pošalje. Pozdrav Vasa Ristić iz Smedereva. 13593-8

CROIX ROUGE SERBE, Ženeva. Molim se Bureau da izvesti Milana Miljkovića i Milana Pavlovića, obvez. 4. poljske bojnici, dunavske divizije I. poziva, koji se preko vas javio. Mi smo svi ovdje u sredini, a neko je izvještaj, a neko je neko. Molim vas izvještite da smo svi živi i zdravi, i da neka mi odmah novac pošalje. Pozdrav Vasa Ristić iz Smedereva. 13593-8

CROIX ROUGE SERBE, Ženeva. Molim se Bureau da izvesti Milana Miljkovića i Milana Pavlovića, obvez. 4. poljske bojnici, dunavske divizije I. poziva, koji se preko vas javio. Mi smo svi ovdje u sredini, a neko je izvještaj, a neko je neko. Molim vas izvještite da smo svi živi i zdravi, i da neka mi odmah novac pošalje. Pozdrav Vasa Ristić iz Smedereva. 13593-8

Srpskom Državu Crvenog Krsta, Genf. Učivo molim da izvještaj i meni leđiti da ih živ i zdravi i po mogućnosti da se naša moji sinovi Milib Vratić, sakad u 4. četi, 3. bataljon 11. puške 1. poz. i Nenad Vratić, regut iz 1895. god, u 10. puške. Ujedno molim da im se javi, da im je porodica živa i zdrava, i da nista ne brije, učivo. Učivo Ranko Vratić, sreća Dragičevski, — selo Ljubica, 47. Tekuća

Srpskom Crvenom Krstu, Geneva, odeljenje za informaciju. — Našu izvještaj molim da biye oviim putem izvještaj i da se naša moji sinovi Milib Vratić, sakad u 4. četi, 3. bataljon 11. puške 1. poz. i Nenad Vratić, obavešteni da su u 10. puški. Ujedno molim da im se javi, da im je porodica živa i zdrava, i da nista ne brije, učivo. Učivo Ranko Vratić, sreća Dragičevski, — selo Ljubica, 47. Tekuća

Srpskom Crvenom Krstu, Geneva, odeljenje za informaciju. — Našu izvještaj molim da biye oviim putem izvještaj i da se naša moji sinovi Milib Vratić, sakad u 4. četi, 3. bataljon 11. puške 1. poz. i Nenad Vratić, obavešteni da su u 10. puški. Ujedno molim da im se javi, da im je porodica živa i zdrava, i da nista ne brije, učivo. Učivo Ranko Vratić, sreća Dragičevski, — selo Ljubica, 47. Tekuća

Srpskom Crvenom Krstu, Geneva, odeljenje za informaciju. — Našu izvještaj molim da biye oviim putem izvještaj i da se naša moji sinovi Milib Vratić, sakad u 4. četi, 3. bataljon 11. puške 1. poz. i Nenad Vratić, obavešteni da su u 10. puški. Ujedno molim da im se javi, da im je porodica živa i zdrava, i da nista ne brije, učivo. Učivo Ranko Vratić, sreća Dragičevski, — selo Ljubica, 47. Tekuća

Srpskom Crvenom Krstu, Geneva, odeljenje za informaciju. — Našu izvještaj molim da biye oviim putem izvještaj i da se naša moji sinovi Milib Vratić, sakad u 4. četi, 3. bataljon 11. puške 1. poz. i Nenad Vratić, obavešteni da su u 10. puški. Ujedno molim da im se javi, da im je porodica živa i zdrava, i da nista ne brije, učivo. Učivo Ranko Vratić, sreća Dragičevski, — selo Ljubica, 47. Tekuća

Srpskom Crvenom Krstu, Geneva, odeljenje za informaciju. — Našu izvještaj molim da biye oviim putem izvještaj i da se naša moji sinovi Milib Vratić, sakad u 4. četi, 3. bataljon 11. puške 1. poz. i Nenad Vratić, obavešteni da su u 10. puš

CIJENE OGLASIMA:

Omla jednog milimetarskog retka (42 mm široko staje) 10 helera
 Pripisano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko staje) 40 helera
 Bilješke: Petina jednog štampanog retka (70 mm široko staje) Kruna 4
 Mali oglašnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

Kupovine i prodaje

Papuća stigla velika partija sa drvenim djonovima, prodaje se en gros i en defelj jedno Vuka Karadića ul. 8, do Beograd. Novina*. 13542-2

Trgovac maraka Izidor Steiner iz Broda na Savi nudi se samo u utorak i srijedu u Beogradu da kupuje savorne poštanske marke i najveće količine uz gotov novac, kupujem i cijele zbirke. Propitati kod kelnera u Hotel Balkanu od 10 do 12 i od 1 do 3-sata u četvrtak samo prije podne. Kupujem takodje i stare pare. 18808-2

Namještenja.

Zdrava dojkinja od dva mjeseca može dobiti odmah mjesto. Obrihati se u radnji A-vrama H. Gabaja & Ko. u Knez Mihajlovoj ul. 13539-3

Razno.

Advokatska kancelarija

Zivojina M. Simića,

Bitočka br. 63.

prima od 8—9 i od 2—4 sata po podne. Traži novac na ne-pokretnu imanjima u Beogradu i uže knjižice novčanih zavoda. Javit će kancelariji u označeno vrijeme. 12235-5

KORESPONDENCIJA.

Knjžaru Andreju, Niš. Hyal Bođu da ste živi i zdravi. Joca često piše. Mile je potpuno ozdravljen. Aca Trg. Akademiju posjeđuje. Dlurić u apoteci. Sreti Živu Svetom i Milu. Mile je potpuno ozdravljen i pozdravljen i kada ih dve dana na mali i Radikom koja vise sve troje vrlo često spominje. Vaša Anka Prickimyer, apotekarica, Valjevo. 13504-8

KORESPONDENCIJA.

Trifuna Djurića, trgovca, Jagodina, i Nikolju Ristića, trgovca, Recovac, moli Bogosav Spasić, koji je zdrav u Parizu, za izvještaj ovim putem o ženi Konji i djetu, majci Mladeniji i pomajci Evgeniji i Noviču Brašiću, učitelja u Zupanjevu. Novica i Jovica zdravo, isto: Dobroslav, Bogdan, Vlaja, Ljubisav, Pera Stanin, Brena, Aleksandar Milenović i mnogi naši. 13610-a-8

Milan Stanić, trgovac, javlja svojima u Beogradu i Arandjelovcu: Mika u Americi, Jova u skuli u Londonu, Tihomir, zet Voja, Miloje Olgin, Milovan i ja zdravi; sa Jovom i Mikom dopisuju-mo se. 13610-a-8

Gospodji Jovanci S. Rašić, Topčidersko Brdo, vila „Magdalena“: Iz vašeg i Miličinog pisma vidim, da ste svi zdravi. Sreten i ja bezasno kako zabrinuti, kada iz pisma saznadosmo, da je Mica bila bolesna. Neka se ozbiljno leči i javi od čega je slaba. Neka od novaca, koje vam šaljem, uzme koliko hoće, tako da ni u čem ne oskudjeva, kao ni vi svi ostali. To je izrična želja Sretina i moja. Novac vam danas Šalem, javite ako vam je potrebni više. Javljajte se češće preko novina. Boža na staroj dužnosti, piše mi, kao i Aca, koji je neraspoređen oboje na Krfu. Tasa na staroj dužnosti zdrav. Kapović i ostali moji drugovi zdrav. Teča Aleksa i ostali kao i brača Milan zdravi, pozdravljaju sve. Mome Perči i Radojkici mnogo poljubaca od tate i nake, vas sve mnogo pozdravljaju, grle i ljube vaši Sreten i Miloš. 13610-a-8

Gospodji Jeleni Djordjević, Resavska ulica: Milan poslije teške bolesti neglo se popravlja, odlično je u ministarstvu na Krfu. Poslao vam je do sada 1100 kruna. Uskoro će u Pariz Saši i Voji. Sa njima sam bio u Parizu, odlično su. Dobio sam od vas dvije karte, koje su im pričinile veliku radost. Po mogućству pišite na staru moju adresu. Sinovi vam nježno ljube ruke, isto s puno poštovanja Kostin drug Dušan Vojvodica. 13610-a-8

Borislav Minić i Anka zdravi, sve svoje pozdravljaju.

Sveti Savković i Mila svoje pozdravljaju.

Grgur Madžarević iz Francuske pozdravlja toplo svoje. Kako su?

Sveti Savić toplo pozdravlja Luju i Bebu.

Mariju Jefremović, Čićevac, nježno pozdravljaju četiri sina i unucići. Dušan Vojvodica.

Nikola Tirmanić, inžinjer, moli hitno svoje za odgovor gde su, kako su i jesu li svi živi i zdravi? Zdrav je na strom mjestu. Mnogo ih pozdravlja. 13610-a-8

Mati Nenadoviću, Borski Rudnik. Sergije umro u Draču 25. decembra od tifusa. Tamo sahranjen. Sime, Milan, Dragi, Straša zdravi. Javite ovim putem kako su: Simin sin Vlada i unuke Ruža i Marija. Vaši svi zdravo. Dušan Vojvodica. 13610-a-8

Zori Ivanović, Bašin Palanka. Ne brinite ništa za Licu, dobro je. Pisao nam je pre neki dan. Još je u Parizu u bolnici. Jeste li svi ostali dobro? Ja sam jako bolesna. Od drugoga moga jednog Steve sem Lice videla sam samo Mladenu u Rimu. Šta je sa Božom? Sve vas pozdravlja Mara Trifković. 13610-a-8

Djukana Djukanoviću, Valjevo: Znaš li gdje su moji, žena i djeca? Jesi li dobio tti -puta poslati novac za njih? Dva puta sam poslao preko Sekulića. Odgovori preko novina. Nedeljko Savić. 13610-a-8

Vladimir Timotijević, pešad. potpukovnik, zdrav je, moli izvještaj o ženi Nasti u Trsteniku i deci, kao i Živanu Ivkoviću, predsedniku niškog prvostepenog suda. 13610-a-8

Miroslav Todosić, Dragi i Voja zdravi. Pozdrav tetka Marti i Mileni. Dušan Vojvodica. 13610-a-8

Tinkl Ljube Jovanovića, Lapovo. Ja i Milorad zdravi. Ne brinite. Sveti Mikinom poslao trošak u Solun. Miladovići sinovi u Francuskoj, Vlaja i petar u Marselju zdrav. Borivoj zdrav u svojoj jedinici. Preko Djukanovića i Komp. poslao 500 dinara. Jesi li primila? Čeda Milanov zdrav u Solunu, zdrav na Štanje, Togra i Sveti iz Kragujevca. Šta je s Miladinom, Milošem i Kojcem, Milojkom i popovim? Pozdrav svima Ljuba. 13610-a-8

MALI OGLASI

Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

Beogradske Novine

19. septembra 1916.

CIJENE OGLASIMA:

Osmna jednog milimetarskog retka (42 mm široko staje) 10 helera
 Pripisano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko staje) 40 helera
 Bilješke: Petina jednog štampanog retka (70 mm široko staje) Kruna 4
 Mali oglašnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

Spromok Crvenom Krstu, Geneva. Molim da se izvestite gdje je Ilia i drav moj brat Vojin Bogosavjević iz Prijevor, okr. rudnički obvezni, 1. i 3. bat. 11. puka 1. poz. S postavljanjem Živan Bogosavjević, - Prijevor. R. 274

Kostil H. Vidovjević, Paračin. Molim te izvestiti da preko Negotinu kod svog oca Blagdana Jovanovića, moša Kosara, supruge Milivoja Sjenčića, sprednika iz Radujevac, i kako su ona i djeca te da bili mogao izvestiti Milivoja, koji se nalazi u Ženevi. Tebe i uva prialje pozdravlja Jovan Sjenčić, Postoljica 27. 13548-2

Heinrich Krenn-Ragujevac.

Josifu Jovanoviću, Geneva. Marichres 46. Blagodarin da izvještite o momu mužu Jovi Pavlićeviću nadzorniku i molim da me izvestite o djeci, Mihailu i Dragomu, koji su otili za jedno sa Jovom i za Svetislava Porovića, nadzornika puškarice. Zahvalna Darinka Pavlićević, Kragujevac. K 299

Spromok Crvenom Krstu, Ženeva. Utvrdo molim da izvještite moga muža Djoku Markoviću Paljulicu, rezerv. narednik 11. pješ. puka 3. poz. da sam se djecom i majkom živa i zdrav, ako mogu da poslje novac, jer je neophodno potreban. Dobila sam izvještje da je živ i zdrav. Vječito blagodarna Mila Marković, Sremska 4, Kragujevac. K 298

Milošu Jer. Pavlićeviću, Bank-direktoru, Monta Sterre Valais-Suisse. Svi smo zdravo, Mila sa Kosom i Bralom svi su kod nas. U kući tvojo što je ostalo sve je propalo. Naša radnja ne radi, kirie se ne primaju, dačice su velike, skupča je preterana, javlja češće javila. Pošto je u Švicarskoj, dobiti poslovnu moć da ih za njega izvesti. Krasnici smo izvestili i ona je zdravo. Svi moi srđano pozdravljaju i tvoj Tomasević, Čačak. R. 277

G. Dj. St. Kostić, sudija — Zeneva. Za tri dana dobih dve karte od Vas, u kojima želite i javlje i za više Čačana. Hvala mnogo na zauzimanju. U Vaš trud vjerujem i mole vas da pišete Rajku za Mila J. Konstantinovu matravu, Svetozara, Krstomira i Miša Jovanovića, Seja S. Vulović i Mišu Kostić. Rajko može kaže Kajin majcl, da sam dala Kaj 100 kruna. Kaj i djece zdrav su, same brine za braću. Vaši su svi zdravo i pozdravljaju vas. Poštuje vas Ivanka R. Krivokuć. R 280

Milošu Jačimoviću, trgovcu, Sedam kača, Beograd: Potporučnik Dragoslav zdrav, stara komanda. Zdrav: Arsa Pešić, moj kum Žika Danilović Mirijevac, Steva Dušana Vasiljevića. Ako ti treba novaca, javi. Pozdrav tvoj kiradjija sa Pašine Česme Dušan Vojvodica. 13610-a-8

Elišabeta Jovanović, Molerova 52. Beograd. Žika profesor zdrav. Nebrinete. Spreman za poizdavač. Jednako piše. Pošao četiri puta novac. Mnogo brine, sve pozdravlja, Madame Piece Geneve. 13610-a-8

Dragiša Miletić, sveštenik borski, izjavlja ženu Jelisavetu i svoju djecu da je zdrav. Novac poslao dva puta. Treba li još? Živojin Perkin zdrav. Sveti Čika Matin sa Doktorom. 13610-a-8

Popu Ljubiši Markoviću, Gimnazijalska ulica 60. Beograd. Sem 100 kruna koje ste primili poslao sam 288 i 293 ranije, sada skoro opet u tri maha. Ja, Mile, Nedja i Ljubo zdravi zajedno. Jezdimir, Rašo, Ilija i Veljko zdravo u Francuskoj. Za nas ne brinite, a vi se javljajte češće preko novina. Jesu li svi Milovi u Toplici? Stojan je poslao ortaku pare za Danicu. Znate li šta za Nedjine? Majku izvještite. Ako vam treba novac javite. Iskren pozdravlja sviđa od nas. Sveti Toplo pozdravlja Alisin očeh, Dušan Vojvodica, Culmannstrasse 26. Zürich. 13610-a-8

Michaletu Viktoroviću, apotekaru, Beograd. Sta je sa Zorkom i djecom u Miloševcu; jesli li primio novac za Zorku. Brana u Francuskoj zdrav. Odgovor istim putem. Trpković. 13610-a-8

Milanu Milosavljeviću, Knez Dani-lova ulica, Beograd. Svi smo vama, vašima, tetki i Andji neobično zahvalni za vašu pažnju i pomoć, koju ukazuju našoj dragoj Milici, zlatnoj Marici našoj jedinici i slatkom Ljubiši. Kosta je zdrav i imaće vam da se oduži za blagordstvo duše. Čuvajte nam ih! Kosta će se zauzeti za Andjinu platu, poslaće Milici još novaca. Neka Milica javi, šta je sakupila Maron? Aca zdrav ali brižan. Sve svi pozdravljamo vas Dušan Vojvodica, Culmannstrasse 26. Zürich. 13610-a-8

Mileni Markoviću, Studenička 16. Sve što može učiniti se da dobijes novac. Jeste li svi u Beogradu dobro. Šta je sa Kleopatrom, Aca Lukin u Engleskoj, pisao mi je. Djura i Iva u Solunu. Brana bolestan u engleskoj bolnici na Krfu. Miša ujka Lukin u Solunu. Nada otišla od mene ne može da sluša moje saveže. Ja sam jako bolesna. Ko zna da li ćemo se više videti. Obilazite grob Stevin, neće ga sestra nikad više okititi mitinskim cvetem. Žao mi je što bar i mama ne sa njima kad već ja moram da sam daleko od njihovih grobova. Sve vas voli sestra Mara. 13610-a-8

Gazibariću, trgovcu Jagodina. Mita odlično na službi u poslanstvu u Parizu. Svetozar umro. Vojvodica. 13610-a-8

Cospodji Stanki Božidara Jankoviću, pukovnika, Vrnjačka Banja, vila Dušica: Ždravo sam! Javite mi ovim putem kako ste i gde ste? Sedam uputnica poslali vam do sada tri ili jake sedam stotina (3700) kruna. Koliko ste primili? Grili vas sve vaš Božidar. 13610-a-8

Mati Nenadoviću, Bor. Molim za izvještaj o Sofiji Jefetić učiteljici u Slavini. Dušan Vojvodica. 13610-a-8

Vladimir Timotijević, pešad. potpukovnik, zdrav je. Pisao nam je pre neki dan. Još je u Parizu u bolnici. Jeste li svi ostali dobro? Ja sam jako bolesna. Od drugoga moga jednog Steve sem Lice videla sam samo Mladenu u Rimu. Šta je sa Božom? Sve vas pozdravlja Mara Trifković. 13610-a-8

Miroslav Todosić, Dragi i Voja zdravi. Pozdrav tetka Marti i Mileni. Dušan Vojvodica. 13610-a-8

Tinkl Ljube Jovanovića, Lapovo. Ja i Milorad zdravi. Ne brinite. Sveti Mikinom poslao trošak u Solun. Miladovići sinovi u Francuskoj, Vlaja i petar u Marselju zdrav. Borivoj zdrav u svojoj jedinici. Preko Djukanovića i Komp. poslao 500 dinara. Jesi li primila? Čeda Milanov zdrav u Solunu, zdrav na Štanje, Togra i Sveti iz Kragujevca. Šta je s Miladinom, Milošem i Kojcem, Milojkom i popovim? Pozdrav svima Ljuba. 13610-a-8

Dragutin Vasić, srpski načelnik, zdrav, moli tasta Kostu Barjaktarovića, trgovca, Negotin, za izvještaj o porodicu. 13610-a-8

Tinkl Ljube Jovanovića, Lapovo. Ja i Milorad zdravi. Ne brinite. Sveti Mikinom poslao trošak u Solun. Miladovići sinovi u Francuskoj, Vlaja i petar u Marselju zdrav. Borivoj zdrav u svojoj jedinici. Preko Djukanovića i Komp. poslao 500 dinara. Jesi li primila? Čeda Milanov zdrav u Solunu, zdrav na Štanje, Togra i Sveti iz Kragujevca. Šta je s Miladinom, Milošem i Kojcem, Milojkom i popovim? Pozdrav svima Ljuba. 13610-a-8

Katarini Vrsalović, Svetosavska ul. 8. Beograd: Braća Vrsalović zdravi sa Vlastom, Milenčetom i Dragutinom. Majku i sestre pozdravljaju. Ljubisa. 13610-a-8

Dragutin Vasić, srpski načelnik, zdrav, moli tasta Kostu Barjaktarovića, trgovca, Negotin, za izvještaj o porodicu. 13610-a-8

Borki Sergija Jovanovića, Bor kod Zajecara: Javi preko novina, da li su nasi i prijatelj Simini živi i zdravi. Strahimir Vasić iz Zvezdana. 13610-a-8

Andra Petrović moli gospodju Miliću Dr. Mite Nikiću, načelniku saniteta, da se javi, da li su zdravi i kako su? 13610-a-8

Katarini Vrsalović, Svetosavska ul. 8. Beograd: Braća Vrsalović zdravi sa Vlastom, Milenčetom i Dragutinom. Majku i sestre pozdravljaju. Ljubisa. 13610-a-8